

DRUŠTVENE VESTI IN DRUGE AKTIVNOSTI SOCIETY NEWS, ANNOUNCEMENTS, ACTIVITIES

Vsebina

Richard Klemen, prvi učitelj encimatike na Univerzi v Ljubljani	S49
Poročilo o delu v letu 2019	S63
Navodila za avtorje	S70

Contents

Richard Klemen, the First Lecturer of Enzymology at the University of Ljubljana	S49
Report for 2019	S63
Instructions for authors	S70

POROČILO PREDSEDNIKA SLOVENSKEGA KEMIJSKEGA DRUŠTVA O DELU DRUŠTVA V LETU 2019

V letu 2019 je bilo društvo aktivno na številnih področjih. Izvajali smo redne letne aktivnosti, pri katerih je bil glavni poudarek na rednem izdajanju društvene revije *Acta Chimica Slovenica* (ACSi) ter organizaciji največjega letnega dogodka društva, konference "Slovenski kemijski dnevi 2019".

Slovenski kemijski dnevi 2019 (jubilejna, 25. izvedba dogodka) so bili organizirani v Mariboru, v Kongresnem centru hotela Habakuk, in sicer v dneh od 25. do 27. septembra 2019. Programskemu in organizacijskemu odboru je predsedoval predsednik društva, dr. Albin Pintar, skupaj s člani odbora v zasedbi prof. dr. Romana Cerc-Korošec, prof. dr. Zorka Novak Pintarič, prof. dr. Darja Lisjak, dr. Matic Lozinšek, prof. dr. Matjaž Valant in dr. Silvo Zupančič. Na posvetovanju je bilo predstavljenih več kot 120 prispevkov v obliki predavanj in posterjev. Delo je potekalo plenarno in v dveh oziroma občasno treh vzporednih sekcijah. V okviru konference je bil v sodelovanju z American Chemical Society organiziran dogodek »ACS on Campus«. Udeleženci konference so bili zelo zadovoljni s kakovostjo znanstvenih in strokovnih prispevkov ter spremljevalnim programom srečanja. Na konferenci je sodelovalo 16 razstavljalcev. Sponzorji dogodka so bili Cinkarna Celje, AquafilSLO, Kemomed, Krka, Labtim, Mettler Toledo, Silkem, Donau Lab Ljubljana in Helios TBLUS. Objavili smo Zbornik povzetkov konference, ki je dostopen na USB ključu ter na voljo v NUK-u in strokovnih knjižnicah po Sloveniji. Uvodni predavatelj je bil **zasl. prof. dr. Peter Glavič** (Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Univerza v Mariboru). Plenarni predavatelji so bili **dr. Peter Göllitz** (Wiley-VCH, Weinheim, Nemčija), **prof. dr. Judith A.K. Howard** (Durham University, Velika Britanija) in **prof. dr. Robert Dominko** (Kemijski inštitut, Ljubljana). Poleg treh plenarnih predavanj so udeleženci poslušali šest "keynote" vabljenih predavanj, ki so jih izvedli **doc. dr. Anton Kokalj** (Inštitut »Jožef Stefan«, Ljubljana), **prof. dr. Janez Košmrlj** (Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Univerza v Ljubljani), **prof. dr. Silvia Marchesan** (University of Trieste, Italija), **prof. dr. Sandra Gardonio** (Univerza v Novi Gorici), **prof. dr. Marija Bešter-Rogač** (Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Univerza v Ljubljani) in **prof. dr. Darko Goričanec** (Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Univerza v Mariboru). Podelili smo nagrade študentom za najboljša predavanja in posterske predstavitve; nagrade sta sponzorirala založbi Wiley-VCH in ChemPubSoc Europe.

V letniku *Acta Chimica Slovenica* 2019 (vol. 66) so izšle štiri številke s skupno 114 originalnimi znanstvenimi članki, 3 tematskimi članki in 3 preglednimi članki na skupno 1037 straneh z dvokolonskim tiskom. Ena od števil revije je bila posvečena prof. dr. Ivanu Kregarju. V

slovenskem delu revije so bila na 83 straneh kot društvene vesti objavljena sekcijška poročila, sezname diplomskih, magistrskih in doktorskih del s področja kemije v letu 2019. V uredništvo je prispelo preko 1200 prispevkov, vendar smo jih zaradi neustrezne tehnične priprave in dokumentacije zavrnila več kot 80 % brez recenzije. Slaba polovica recenziranih člankov je bila pozitivno ocenjenih. Objavljeni članki pokrivajo aktualna področja organske, anorganske, fizikalne in analize kemije, kemije materialov, kemijskega, biokemijskega in okoljskega inženirstva ter splošne, uporabne in biomedicinske kemije. Pisani so v angleškem jeziku s slovenskim povzetkom. Faktor vpliva (Impact Factor) ACSi za leto 2018 znaša $IF = 1,076$ in je primerljiv s faktorjem vpliva revije v letu 2017 ($IF = 1,104$). Na internetni strani <http://acta.chem-soc.si> objavljamo elektronsko verzijo revije *Acta Chimica Slovenica*, kar povečuje branost ter mednarodno odmevnost revije. Članki, objavljeni v ACSi, so povzeti tudi v Chemical Abstracts Plus, Current Contents (Physical, Chemical and Earth Sciences), Science Citation Index Expanded in Scopus. Revija *Acta Chimica Slovenica* je leta 2019 kot prva slovenska revija dobila pečat DOAJ (Directory of Open Access Journals), tako imenovani DOAJ Seal.

Konec leta 2019 sta z delom v uredniškem odboru revije ACSi zaključili dr. Melita Tramšek in prof. dr. Damjana Rozman. Glavni odbor društva je v uredniški odbor s 1. januarjem 2020 za mandatno obdobje štirih let imenoval dr. Mirelo Dragomir in prof. dr. Matjaža Kristla (področje Anorganska kemija in materiali) ter dr. Aleša Berleca (področje Biokemija in molekularna biologija v biomedicinskih aplikacijah).

Slovensko kemijsko društvo je v letu 2019 kot mednarodnem letu periodnega sistema izdalo digitalno publikacijo z naslovom »Periodni sistem elementov praznuje 150 let«. V publikaciji je objavljenih več tematskih prispevkov slovenskih avtorjev. Vsebinsko sta jo uredila dr. Albin Pintar in dr. Matic Lozinšek, tehnični urednik publikacije je bil Stanislav Oražem.

Društvo je bilo konec leta 2018 uspešno pri prijavi na Javni razpis za sofinanciranje izdajanja domačih znanstvenih periodičnih publikacij v letu 2019 in 2020. Dobili smo odobrena sredstva v višini 35.944,96 EUR za obe leti, kar je letno 17.972,48 EUR. V primerjavi s preteklim razpisom (za leti 2017 in 2018) je višina odobrenih sredstev primerljiva. V letu 2019 smo prejeli finančna sredstva v dveh obrokih.

Zahvaljujem se tudi vsem institucijam, ki so v letu 2019 finančno podprle izdajanje revije *Acta Chimica Slovenica*. Te so Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru, Kemijski inštitut in Inštitut »Jožef Stefan«. Sponzorji revije so bili z objavo oglasa Krka

d.d., Novo mesto, Donau Lab d.o.o. Ljubljana in Helios Domžale, d.o.o.

V letu 2019 smo nadaljevali z aktivnostmi za pridobivanje novih članov. Medse smo jih privabili 19, od tega 10 študentov. Za ta namen smo že konec leta 2017 pričeli s prenovo grafične podobe društva ter s pomočjo grafične oblikovalke izdelali plakate, ki nagovarjajo nove člane k vpisu. Plakate smo že razobesili po številnih inštitucijah, s to aktivnostjo bomo nadaljevali tudi v letu 2020. Za nove člane smo uvedli simbolno darilo (reprezentančne kemične svinčnike) ob njihovem vpisu v društvo. Člane smo o aktivnostih v letu 2019 še pogosteje obveščali preko elektronske pošte in preko spletne strani društva, za namene promocije in obveščanja pa prav tako tudi preko vzpostavljenih Facebook in Twitter profilov društva, ki sta hitro in dobro zaživela.

Člani Slovenskega kemijskega društva so bili dejavni tudi **na področju mednarodnega sodelovanja**. Predvsem je potrebno omeniti članstvo društva v mednarodnih združenjih IUPAC, ECTN, IUCr, EURACHEM, EuChemS, EFCE, EPF, ECA in EFCATS.

Člani društva so bili aktivni pri organizaciji mednarodne znanstvene konference, ki je potekala leta 2019, tj. konferenca EAAOP-6 (6th European Conference on Environmental Applications of Advanced Oxidation Processes, 26.-30. junij 2019, Portorož). V letu 2019 smo pridobili tudi organizacijo poletne šole Evropske federacije katalitskih združenj (EFCATS), ki bo izvedena septembra letos sočasno s konferenco »Slovenski kemijski dnevi 2020« v Portorožu.

Društvo se je v letu 2019 uspešno prijavilo na Javni razpis ARRS za sofinanciranje delovanja v mednarodnih znanstvenih združenjih v letu 2019, kjer smo bili uspešni pri vseh oddanih vlogah.

V Ljubljani, dne 2. aprila 2020

znan. svet. dr. Albin Pintar
predsednik društva

Poročilo Sekcije za kristalografijo za leto 2019

Sekcija za kristalografijo pri Slovenskem kemijskem društvu je v letu 2019 delovala po ustaljenem programu. Spremljali smo delo in IUCr (mednarodne kristalografske zveze) in ECA (evropske kristalografske zveze), katerih člani smo. Sodelovali smo pri aktivnostih, ki jih promovirata obe organizaciji (letos na primer je nekaj naših članov, ki so tudi člani SKD, sodelovalo pri postavitvi razstave ob mednarodnem letu periodnega sistema. Z obema organizacijama smo v rednem stiku po e-pošti.

Delovanje v Sloveniji je bilo osredotočeno na organizacijo tradicionalne kristalografske konference. Skupaj s hrvaškim kristalografskim društvom iz Zagreba smo organizirala 27. zaporedno srečanje slovenskih in hrvaških kristalografov. Srečanje je potekalo v Rogaški Slatini med 19. in 23. junijem 2019 (<https://slocro27.fkkt.uni-lj.si/>). Kot vsako leto je bila tudi tokrat udeležba mednarodna, zato je bil uradni jezik srečanja angleščina. S sredstvi donatorjev in sponzorjev ter veliko prostovoljnega dela članov sekcije smo uspeli organizirati srečanje tako, da smo obdržali tradicijo in udeležencem ni bilo treba plačati kotizacije. Velika zahvala za to gre sponzorjem, ki so bili: Renacon, Rigaku, Bruker, Crystal Impact, Dectris, Optik Instruments, Aparatura, Lek-Sandoz, Krka in Scan.

Podobno kot na prejšnjih konferencah, so se tudi tokrat povabilu za sodelovanje odzvali ugledni, mednarodno uveljavljeni plenarni predavatelji. Petra Bombicz iz raziskovalnega centra za naravoslovno znanosti pri madžarski akademiji znanosti in umetnosti iz Budimpešte je predstavila predavanje *Synthon/property-engineering of calixarenes (supramolecular interactions, shape and symmetries)*, prof. Piero Macchi z universe v Bernu v Švici je imel predavanje *Are there molecules in crystals?*, Martina Vrankić z inštituta Ruđer Bošković iz Zagreba je predstavila temo *Ambient and non-ambient driven X-ray powder*

diffraction: insights into the structure-property relationship in powders, Matic Lozinšek z UL Fakultete z kemijo in kemijsko tehnologijo in Inštituta Jožef Stefan pa je predaval o *Noble-gas chemistry in the 21st century*.

Konferenca je bila uspešna, udeležilo se je 55 prijavljenih udeležencev iz 8 držav (Avstrija, Madžarska, Indija, Italija, Švica, Ukrajina, Hrvaška in Slovenija). Poleg plenarnih predavanj so udeleženci 38 prispevkov v obliki kratkih predavanj, kar je ena od prednosti teh konferenc. Pretežno mladi raziskovalci imajo možnost predavati pred strokovno zahtevnim, vendar naklonjenim občinstvom, kar je dragocena izkušnja. Predavanja so pokrivala sodobne vidike kristalografije kot so: strukturna analiza organskih, bioloških, anorganskih in koordinacijskih spojin, arhitektura in načrtovanje struktur, fazni prehodi, trdne raztopine, povezava med lastnostmi in strukturo, sinergija med kristalografskimi in drugimi metodami karakterizacije, predstavljenih pa je bilo tudi nekaj zanimivih utrinkov iz zgodovine kristalografije.

Tudi družabni dogodki, vključeni v program (vodena ekskurzija po muzeju na prostem in Steklarni Rogaška, konferenčna večerja) so bili spet priložnost za izmenjavo spoznanj, navezavo stikov in intenzivno učenje mlajših kolegov.

Že letos pa potekajo tui priprave na tri dogodke, ki bodo v naslednjem letu in jih podpirata IUCr in ECA, to so svetovni kongres IUCr v Pragi avgusta 2020, evropska konferenca o praškovni difrakciji v Šibeniku v maju in 28. Hrvaško-Slovensko kristalografsko srečanje v juniju v Rabcu na Hrvaškem.

prof. dr. Anton Meden

Poročilo sekcije za polimere

Predsednik Sekcije za polimere dr. David Pahovnik, se je 8. februarja in 9. junija 2019 udeležil generalnih skupščin Evropske polimerne federacije (EPF), ki sta potekali v Grčiji, kjer so med drugim izvolili prof. dr. Jirija Koteka (Inštituta za makromolekularno kemijo, Češka) za novega

predsednika EPF. Sekcija za polimere je avgusta 2019 za člane sekcije organizirala tudi predavanji prof. dr. Guangzhao Zhanga in prof. dr. Junpeng Zhaoa iz South China University of Technology, Kitajska.

Dr. David Pahovnik

Poročilo Sekcije za analizno kemijo v okviru Slovenskega kemijskega društva za leto 2019

Delo Sekcije za analizno kemijo v okviru Slovenskega kemijskega društva je v letu 2019 potekalo kot načrtovano, vodenje sekcije je prevzel izr. prof. dr. Mitja Kolar s Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani. Sekcija združuje kemike – analitike iz znanstveno-raziskovalnih, univerzitetnih in industrijskih laboratorijev. Osnovna dejavnost Sekcije je organiziranje mednarodnih in domačih znanstvenih ter strokovnih srečanj, predavanj domačih in tujih strokovnjakov ter izvedba različnih delavnic in izobraževanj.

Leto 2019 je nedvomno najbolj zaznamovala 100-letnica Univerze v Ljubljani, ki sovпада s 100-letnico poučevanja kemije. Prav analizna kemija se lahko ponaša s prvim visokošolskim učbenikom z naslovom »Kvalitativna analiza« prof. dr. Marija Rebka (1889–1982). Ob tej priložnosti je Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo izdala zbornik, ki popisuje zgodovino, razvoj in poučevanje kemije na Univerze v Ljubljani.

V okviru Sekcije poteka mednarodno srečanje podiplomskih študentov in njihovih mentorjev YISAC (Young Investigators Seminar on Analytical Chemistry), ki je junija 2019 potekalo na Univerzi v Pardubicah (<https://yisac2019.upce.cz/>). Srečanje YISAC 2019 je bilo 26. zaporedno srečanje in je bilo posvečeno spominu na dva prehitro preminula kolega - analitika in prijatelja prof. dr. Karla Vytrása iz Univerze v Pardubicah ter prof. dr. Valério Guzsvány iz Univerze v Novem Sadu. Na srečanju je sodelovalo 25 študentov, ki so predstavili svoje znanstveno-raz-

iskovalno delo, od tega štirje iz Slovenije.

Med drugimi pomembnimi aktivnostmi Sekcije v letu 2019 velja posebej izpostaviti sodelovanje pri izvedbi 25. jubilejne konference »Slovenski kemijski dnevi 2019« septembra 2019 v Mariboru. Dogodek je bil poseben še zato, ker je konferenca potekala v znamenju sodelovanja Slovenskega kemijskega društva in Ameriškega kemijskega društva. Konferenca je potekala v sproščenem vzdušju ob druženju in izmenjavi izkušenj, so pa Slovenski kemijski dnevi 2019 ponovno potrdili, da imamo v Sloveniji zelo veliko perspektivnih mladih kemikov, tako da je imela komisija za oceno in izbor najboljših predstavitev res veliko dela.

Člani sekcije sodelujejo tudi znotraj delovnih skupin Eurachem-a in drugih združenj v evropskem prostoru (DAC, FECS) in tako pomembno prispevajo k prepoznavnosti in promociji Slovenskega kemijskega društva.

V prihodnje želimo aktivneje vključiti mlajše kolege v delovanje Sekcije za analizno kemijo, povezati industrijske in izobraževalne laboratorije ter tako zagotoviti dober prenos znanja in izkušenj. Nadaljevali bomo z organizacijo in so-organizacijo tako domačih kot tujih srečanj, ki bodo vključevala eminentne strokovnjake in raziskovalce iz različnih držav in področij analize kemije.

Ljubljana, 4. 6. 2020

izr. prof. dr. Mitja Kolar

Sekcija za katalizo poročilo o delu v letu 2019

Člani Sekcije za katalizo pri Slovenskem kemijskem društvu so bili v letu 2019 zelo angažirani pri izvedbi in pridobivanju organizacije mednarodnih znanstvenih dogodkov.

V dneh od 26. do 30. junija 2019 je v kongresnem centru Grand hotela Bernardin v Portorožu potekala mednarodna znanstvena konferenca z naslovom »6th European Conference on Environmental Applications of Advanced Oxidation Processes« (EAAOP-6; <http://eaaop6.ki.si/>), ki sta jo organizirala Sekcija za katalizo in Laboratorij za okoljske vede in inženirstvo s Kemijskega inštituta v Ljubljani. Konferenca se je udeležilo preko 300 udeležencev iz 51 držav širom po svetu. Program konference je bil precej obsežen, saj je vseboval veliko različnih tem, zajetih v štirih plenarnih predavanjih, štirih vabljenih (keynote) predavanjih, 131 krajših predavanjih in 223 postrih. Študentsko tekmovanje je bilo organizirano kot sestavni del prireditve. Obravnavane teme so med drugim vključevale nove katalitične materiale za uporabo v okolju, *in situ* in *operando* meritve, napredne oksidacijske procese (čiščenje vode in zraka, sanacija tal, proizvodnja energije in kemikalij z dodano vrednostjo), fotokatalizo, Fentonove postopke, elektrokemijske procese in pilotne študije ter aplikacije na terenu. Izbrana znanstvena dela so bila v

obliki recenziranih člankov objavljena v revijah *Catalysis Today*, *Journal of Environmental Management* in *Environmental Science and Pollution Research*. Znanstvenemu in organizacijskemu odboru konference je predsedoval znan. svet. dr. Albin Pintar.

Članom Sekcije za katalizo je bila decembra 2019 započeta izvedba poletne šole Evropske federacije katalitskih združenj (EFCATS). Dogodek (<https://skd2020.chem-soc.si/2020-efcats-summer-school/>), katerega tematika je inženiring materialov na področju heterogene katalize, bo organiziran v sodelovanju z Avstrijskim združenjem za katalizo v dneh od 15. do 19. septembra 2020 v kongresnem centru Grand hotela Bernardin v Portorožu, sočasno s konferenco »Slovenski kemijski dnevi 2020«.

Na sestanku EFCATS sveta, ki je avgusta 2019 potekal ob robu EuropaCat kongresa, je bila prof. dr. Nataša Novak Tušar s Kemijskega inštituta v Ljubljani izvoljena za blagajničarko EFCATS federacije za naslednje mandatno obdobje.

V Ljubljani, dne 5. junija 2020

Albin Pintar

Komisija za Kemijsko izobraževanje

V letu 2019 so bili člani Komisije za kemijsko izobraževanje pri SKD vključeni v vrsto dejavnosti, ki so tradicionalno v domeni delovanja komisije, hkrati pa so bile nekatere aktivnosti na novo zasnovane.

V sklopu **Mednarodnega leta periodnega sistema** so člani komisije sodelovali s Kemijskim inštitutom in Centrom KemikUm Univerze v Ljubljani, Pedagoške fakultete. Z **natečajem Periodni sistem elementov – včeraj, danes, jutri** so učenci in dijaki pripravili izdelke, ki so bili razstavljeni na Pedagoški fakulteti in na Kemijskem inštitutu v okviru tedna Kemijskega inštituta. Prav tako so člani komisije sodelovali pri različnih **delavnicah** za učence in dijake, kot so npr.: KemikUm raziskuje: *grelna blazinica, barvila za izdelavo tatujev, eterična olja, kemijsko zgradbo gob, plastiko*, pa tudi KemikUm vozi na metan, KemikUm molekularni gastronom, in KemikUm rešuje zločin, ter delavnico Učenje z raziskovanjem pri naravoslovju – voda za učitelje. V prvi polovici leta so bile na žalost vse KemikUm delavnice zaradi stanja v Sloveniji povezanega z virusom SARS-CoV-2 do nadaljnjega odpovedane.

Člani komisije so tudi skupaj s Kemijskim inštitutom, Uradom za Unesco, Univerzo v Ljubljani Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo, Slovenskim kemijskim društvom ter Hišo eksperimentov sodelovali pri pripravi razstave z naslovom **»Elementi vsepovsod okoli nas«**, ki je bila od 18. julija do 19. avgusta 2019 na ogled na Krakovskem nasipu in od 11. do 20. novembra 2019 v predverju velike dvorane Državnega zbora Republike Slovenije. Obiskovalci razstave, so se lahko seznanili z izbranimi kemijskimi elementi ter z ustanovami, ki so sodelovale pri pripravi razstave.

20. september 2019 je bila Univerzi v Ljubljani Pedagoški fakulteti organizirana tudi **mednarodna konferenca »PERIODNI SISTEM VČERAJ, DANES, JUTRI«**, ki je predstavljala zaključek dejavnosti povezanih z mednarodnim letom periodnega sistema.

Člani komisije so kot mentorji sodelovali z magistrskimi študenti dvopredmetnega študija kemije in je bila na osnovi magistrskih del izdana znanstvena mono-

grafija z naslovom **Učitelj raziskovalec – za prenos raziskovalnih spoznanj v pouk kemije** dostopna na https://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Kemikum/Dokumenti/monografija_kemikum_2_2019__2_.pdf.

Člani komisije so v letu 2019 sodelovali tudi pri **organizaciji kemijskih tekmovanj** za osnovnošolce (Preglova priznanja) in dijake (Preglove plakete) skupaj z ZOTKS. Državno tekmovanje iz znanja kemije organiziramo že od leta 1967. Tekmovanje je dvostopenjsko, kar pomeni, da učenci in dijaki tekmujejo najprej na šolski ravni, najboljši pa se uvrstijo še na državno tekmovanje. V januarju je potekalo **šolsko** tekmovanje za osnovnošolce, ki se ga je udeležilo 6771 učencev s 443 šol, podeljenih je bilo 1456 bronastih Preglovih priznanj. Na državnem tekmovanju za učence osnovnih šol je sodelovalo 1697 učencev in so skupaj prejeli 153 srebrnih in 68 zlatih Preglovih priznanj. Šolskega tekmovanja iz znanja kemije za dijake se je udeležilo 3217 dijakov iz 80 srednjih šol. Osvojili so 684 bronastih Preglovih plaket. Za srednješolce je 53. državno tekmovanje iz znanja kemije za Preglove plakete potekalo na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani. Tekmovalo je 524 dijakov. Osvojili so 134 srebrnih in 69 zlatih Preglovih plaket.

Člani komisije so tudi aktivno z več prispevki (posterske in ustne predstavitve) sodelovali na jubilejnih Slovenskih kemijskih dnevih 2019 v Mariboru ter na mednarodni konferenci ESERA v Bologni, Italija in EURO-VARIETY 19 (European Variety in University Chemistry Education) v Pratu, Italija.

Člani komisije intenzivno pripravljajo 9. EURO-VARIETY2021 (European Variety in University Chemistry Education) mednarodno konferenco, ki bo potekala med 7. in 9. julijem 2021 na Univerzi v Ljubljani, Pedagoški fakulteti.

Načrt za leto 2020 je bil podoben, vendar bo, zaradi pandemije z novim koronavirusom SARS-CoV-2, močno okrnjen.

Prof. dr. Iztok Devetak

Poročilo Sekcije za keramiko za leto 2019

Odsek za raziskave sodobnih materialov in Odsek za nanostrukturne materiale Instituta »Jožef Stefan« sta v okviru Strateško razvojno-inovacijskega partnerstva Tovarne prihodnosti (SRIP ToP) in Sekcije za keramiko Slovenskega kemijskega društva v letu 2019 organizirala dve strokovni delavnici, namenjeni povezovanju industrijskih partnerjev z raziskovalnimi organizacijami na ključnih raziskovalno-razvojnih področjih.

- Delavnica »Sodobne tehnike karakterizacije materialov« je potekala 18. 4. 2019 na Institute »Jožef Stefan« v Ljubljani, udeležilo se jo je 47 udeležencev, industrijskim partnerjem pa se je predstavil nabor pomembnih tehnik karakterizacije materialov, ki jih ponujajo različne javne raziskovalne organizacije v Sloveniji. Osem predavateljev je predstavilo tehnike, kot so rentgenska analiza, ramanska spektroskopija in FTIR, rentgenska fotoelektronska spektroskopija in masna spektrometrija površin, vrstična in presečna elektronska mikroskopija, termična analiza, delavnica pa se je zaključila s predavanjema o električni in magnetni karakterizaciji materialov.
- Delavnica »Kemijska in strukturna analiza materialov« je potekala 28. 11. 2019 na Reaktorskem centeru Instituta »Jožef Stefan« v Podgorici, udeležilo pa se jo je 41 udeležencev iz različnih organizacij. Šest predavateljev je podrobneje predstavili značilnosti različnih karakterizacijskih tehnik, zadnje trende na področju in možnosti merjenja v Sloveniji. Tematike so med drugim vključevale uporabo rentgenske mikrotomografije v industriji in raziskavah, BET analizo, DLS meritve in elementno masno spektrometrijo za analizo materialov.

Obe delavnici je finančno omogočil SRIP ToP, ki na področju keramičnih materialov povezuje akterje preko vertikalne verige vrednosti Novi materiali in horizontalne mreže Sodobne proizvodne tehnologije.

V letu 2019 je bila okviru Evropskega keramičnega združenja (ECerS) Prof. dr. Barbara Malič iz Odseka za elektronsko keramiko Instituta »Jožef Stefan« izvoljena za

častno članico društva, kar predstavlja priznanje njenemu prispevku k raziskavam fero- in piezoelektrične keramike in tankih plasti. Prof. Malič je leta 2019 postala tudi članica uredniškega odbora revije Journal of the European Ceramic Society, ki ima med znanstvenimi revijami na področju raziskav keramičnih materialov največji faktor vpliva.

Društvo ECerS je v letu 2019 doc. dr. Andraž Kocjan iz Odseka za nanostrukturne materiale Instituta »Jožef Stefan« podelilo prestižno nagrado »Young Scientist Award«, za izjemne prispevke znanstvenikov na začetku kariere. Nagrada je bila podeljena na 16. konferenci ECerS v Torinu, Italija, ki se je odvila med 16. in 20. junijem 2019. Na slovesnosti je imel dr. Kocjan vabljen predavanje z naslovom »From unusual to innovative and sustainable processing of ceramics«. Na konferenci je dr. Kocjan, kot vodja delovne skupine društva »Young Ceramists and Training« (YCT), organiziral tudi tekmovanje študentov, za katero tekmovalce iz posamezne države predlaga matično keramično združenje. Slovenijo je predstavljal Aleksander Matavž iz Odseka za fiziko trdne snovi Instituta »Jožef Stefan«, ki je na tekmovanju zasedel odlično 4. mesto. V okviru konference se je doc. dr. Matjaž Spreitzer iz Odseka za raziskave sodobnih materialov Instituta »Jožef Stefan« kot predstavnik Sekcije za keramiko Slovenskega kemijskega društva udeležil seje sveta društva, kjer je bilo podano poročilo o njenem delovanju, finančnem poslovanju ter o aktivnostih posameznih delovnih skupin.

Na 27. konferenci o Materialih in tehnologijah je Hermina Hudelja iz Odseka za nanostrukturne materiale Instituta »Jožef Stefan« zasedla 2. mesto na tekmovanju mladih raziskovalcev s predavanjem z naslovom "Feather-light, cellulose-nanofiber-reinforced γ -Al₂O₃ foams" in bo tako ena izmed kandidatk za udeležitev tekmovanja študentov na prihodnji konferenci ECerS, ki bo potekala leta 2021 v Nemčiji.

Doc. dr. Matjaž Spreitzer